

- розробка антикризової стратегічної політики та механізму її реалізації.

Система антикризового стратегічного менеджменту є складовою загального управління підприємства відповідно до місії, бачення та концепції. Тому її складові мають бути інтегровані в загальну стратегічну управлінську систему господарюючого суб'єкта, що забезпечить координацію і коригування дій системи антикризового стратегічного управління в загальній системі менеджменту господарюючого суб'єкта. Важливим моментом теорії і методології антикризового стратегічного управління є розробка механізму її функціонування і реалізації для досягнення актуальних стратегічних напрямів розвитку промислового підприємства.

В умовах мінливого зовнішнього середовища підприємству складно визначати стратегію розвитку, яка відрізняється новизною стратегічних завдань і високим рівнем виникнення нестандартних управлінських ситуацій. З огляду на багатогранність стратегічних рішень вибір антикризової стратегії необхідно здійснювати залежно від реальних загроз ефективного та довготривалого функціонування суб'єкта господарювання.

Таким чином, запропоновані напрями розробки та функціонування антикризового стратегічного управління промисловим підприємством дозволять досягти стійкого розвитку підприємства в умовах невизначеності та євроінтеграційних процесів в Україні.

УДК 657.1

Ольга Чабанюк,
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЗАВДАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Початок ХХІ ст. знаменується увагою до дотримання якісних характеристик інформації обліку, розвитком технології її накопичення, обробки і підготовки до використання іншими секторами управління, що цілком відповідає розвитку інформаційної економіки.

Сучасний підхід до формулювання завдань обліку підприємницької діяльності вимагає різнобічності у трактуванні за двома рівнями. Перший рівень завдань орієнтований на забезпечення

інформаційної функції бухгалтерського обліку і є традиційним у фахових джерелах.

1. Визнання і вартісна оцінка об'єктів активів, власного капіталу, зобов'язань відповідно до чинного законодавства.

2. Реєстрація первинних відомостей про рух і наявність об'єктів активів, власного капіталу, зобов'язань.

3. Своєчасне і повне документальне оформлення господарських операцій.

4. Систематизація, групування та зведення інформації з метою одержання підсумкової інформації про господарські операції підприємства.

5. Коректне відображення господарських операцій у системі рахунків обліку.

6. Достовірне відображення інформації про стан і зміни активів, власного капіталу, зобов'язань у звітності підприємства.

Реалізація завдань обліку підприємницької діяльності першого рівня зумовлена дотриманням вимог Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Другий рівень завдань має на меті зорієнтувати бухгалтерський облік на потреби системи управління з метою досягнення ефективності використання об'єктів активів, власного капіталу, зобов'язань.

1. Дотримання якісних характеристик облікової інформації відповідно до цілей управління бізнес-процесами. МСФЗ виділено 4 якісні характеристики (вимоги) до фінансових звітів: зрозумілість, доречність, достовірність і зіставність. У Концептуальній основі фінансової звітності наголошується на тому, що доречність інформації залежить від її загальних властивостей та істотності. У НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» наводяться вимоги до фінансової звітності: дохідливість, доречність інформації, достовірність, зіставність. Наведені вимоги (якісні характеристики) облікової інформації є базовими для системи обліку і звітності підприємств України.

Залежно від цілей управління, до інформації, яка створюється у системі бухгалтерського обліку, висуваються критерії: доказовість, доречність (актуальність), достовірність, економічність (раціональність) формування, зіставність, зрозумілість, істотність, комплексність, контрольованість, коригованість, незмінність, однозначність, оптимальність, повнота, реальність, системність, точність. Відповідність певним якісним характеристикам може декларуватися залежно від форми подання інформації, термінів підготовки, професійної кваліфікації користувача інформації тощо.

2. Систематизація інформаційних потоків підприємства про стан і рух об'єктів активів, власного капіталу, зобов'язань. Сучасна система обліку повинна чітко визначати рух власне облікових потоків та узгоджуватись із іншими елементами руху інформації. Це дозволяє уникати дублювання інформації у різних сферах управління та підвищити оперативність прийняття управлінських рішень.

3. Формування сталої інформаційної бази для цілей поточного планування, стимулювання, організації, регулювання, аналізу і контролю. Реалізація завдання досягається високою взаємоузгодженістю інформаційних потоків про стан і рух (зміни) активів, власного капіталу, зобов'язань, розробкою (удосконаленням) форм внутрішньої звітності з огляду на типові поточні управлінські рішення.

4. Інформаційне забезпечення попереднього, поточного і перспективного контролю за збереженням матеріальних активів у місцях їх зберігання і на всіх стадіях руху. Базується на відповідності змісту облікової інформації цілям внутрішнього контролю. Таким чином, облік зорієнтовано на встановлені критерії часу, періодичності, адресності, форми подання тощо.

5. Інформаційна підтримка бюджету забезпеченості і споживання ресурсів за центрами відповідальності. Реалізується в умовах відповідності руху облікових інформаційних потоків із рухом і напрямками споживання ресурсів.

6. Оцінка майбутньої економічної вигоди від споживання ресурсів. Завдання реалізується завдяки поєднанню облікової оцінки активів із методикою визначення ринкової (справедливої) вартості та інструментів розрахунку майбутньої вартості активів і майбутньої економічної вигоди від споживання на основі укладених контрактів.

7. Виявлення і відображення в обліку витрат і втрат, формалізація причин виникнення. При реалізації завдання важливо дотримуватись повноти відображення та сфери відповідальності у розрізі причин. Система обліку повинна забезпечити як систематичність виявлення причин, так і їх попередній аналіз.

9. Інформаційне забезпечення багатоступеневого аналізу стану і ефективності використання об'єктів активів, власного капіталу, зобов'язань.

10. Забезпечення достовірною інформацією внутрішніх і зовнішніх користувачів облікової інформації про стан і зміни активів, власного капіталу, зобов'язань. Досягається завдяки взаємодії обліку з іншими функціями управління бізнес-процесами.

Розмежування завдань бухгалтерського обліку об'єктів активів, власного капіталу, зобов'язань на перший і другий рівень сприяє інформаційному забезпеченню ефективності управління бізнес-процесами.

УДК 336.144.36:657

Тетяна Чередніченко,
к.е.н., доцент кафедри
бухгалтерського обліку,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК СКЛADOVA УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ВПЛИВОМ ПРОЦЕСІВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

За умови зростання конкуренції та посилення кризових явищ в економіці України виникає необхідність використання суб'єктами господарювання нових методів управління, що будуть сприяти посиленню конкурентних позицій бізнесу. При цьому особливе місце посідає планування діяльності вітчизняного підприємства, що дає можливість своєчасно виявити слабкі місця та забезпечити адаптацію підприємства до зовнішніх змін. Бюджетування є робочим інструментом контролінгу, що включає в себе всі сторони діяльності підприємства. Проте в Україні останніми роками спостерігається його недооцінка, яка значною мірою зумовлена неправильними підходами до його побудови, що проявилися за умов адміністративної системи господарювання та скомпрометували саму ідею планування.

Відхід від традиційного фінансового планування до планування бюджетів, що ґрунтуються на результатах, є принциповим питанням зміни суспільного сектору. Одним із найефективніших методів фінансового планування, які передбачають складання детального, скоординованого за всіма підрозділами плану роботи, організації в цілому і контролю його виконання, є бюджетування. Бюджетування є дієвим інструментом управління підприємством, який базується на принципах комплексного поєднання планування, обліку, контролю, аналізу та регулювання діяльності підприємства (установи), фінансових результатів і фінансового стану його структурних одиниць; координації відповідних бюджетів, їх консолідації та орієнтації на досягнення загальних фінансових цілей на кожному рівні управління.